

"AMERIKA JE TRDNJAVA SVOBODE IN DEMOKRACIJE"

SLAVNOSTNA SEJ AMERIŠKEGA KONGRESA OB PRILIKI 150 OBLETNICE PRVEGA ZASEDANJA

Ameriška vladna oblika, opirajoča se na svoboščine, je z lahkoto prevedrila vse viharje, dočim se avtokratične države niso mogle dolgo vzdržati. — Poleg Roosevelta je govoril na slavnostni seji tudi predsednik najvišjega sodišča.

WASHINGTON, D. C., 5. marca. — Včeraj se je vršila tukaj slavnostna seja obeh zbornic kongresa. Minilo je namreč 150 let izza sestanka prvega kongresa Z držnenih držav.

Govorila sta poleg drugih tudi predsednik Roosevelt in predsednik najvišjega sodišča Charles E. Hughes ter poudarjala, da je po ustavi zajamčena osebna svoboda ameriškega naroda najbolj uspešno sredstvo proti vsem onim, ki si prizadevajo uničiti demokracijo.

Razen senatorjev in kongresnikov so bili navzoči tudi člani kabineta, člani najvišjega sodišča, armadni in mornariški poveljniki ter diplomatski zastopniki več kot petdeset držav.

Dandanes, — je dejal predsednik, — ne bodo Združene države in razne druge demokracije zagovarjale nazorov, da so naši vladni procesi zastareli ter da se želimo vrniti vladnim oblikam, katere so v dva tisoč letih izpričale svojo nestanovitnost ter se "odlikovale" po svojem tiranstvu.

Poudaril je, da Združene države ne bodo držale rok križem in brezbržno gledale zatiranja verske svobode po drugih državah, pač pa se bodo poslužile vseh "mirovnih sredstev" za zaščito verske in osebne svobode.

Z zatrtjem demokracije, je zatrta tudi pravica, Boga po svoje častiti. Ali naj vse to mirno gledamo, ali naj gremo mimo, kot je šel svetopisemski levit, ter s tem svojim obnašanjem podžigamo tiste, ki preganjajo in zanikujejo vero?

Naš odgovor je "ne", kot je bil tudi odgovor prvega kongresa "ne".

Predsednik najvišjega sodišča je poudarjal, da se je v zadnjih 15 letih dežela silno razvila, tako v pogledu ozemlja kot tudi v pogledu prebivalstva, da so sedaj povsem drugačni časi in razmere kakor pred 150 leti, navzlic temu je pa ameriški narod trdno odločen ohraniti sedanjo obliko vlade.

WASHINGTON, D. C., 5. marca. — Skoro vsi narodni zastopniki, bodisi demokratje ali republikanci, odobravajo predsednikov govor, v katerem je poudarjal temelje demokratične svobode.

Senator Thomas je rekel: — Včerajšnja slavnostna seja ni bila nič manj pomembna kot je bil sestanek prvega kongresa pred 150. leti.

Po mojem mnenju, — je dostavil, — so avtokratične vlade, — ki so izrodek svetovne vojne, — dosegle svoj višek. To ne more nič drugega pomeniti kot prepoved demokracije.

Republikanski senator Taft iz Ohio je dejal, da ne more predsednikovega govora v nobeni točki kritizirati.

Vsi so dobro govorili, — je izjavil Shipstead iz Minnesota.

ZOPET SPOPADI V SIBIRIJI

TOKIO, Japonska, 5. marca. — Neko poročilo listu "Asahi" pravi, da je prišlo na mančuljsko-sibirski meji do spopada med stražarji in da je bilo več spopadov.

Franco zablokiral republikan. pristanišča

SOVJETI NISO ZA PANSLAVIZEM

Poglavitni cilj Rusije je mir. — Samo Jugoslavija nima diplomatskih zvez z Rusijo.

MOSKVA, Rusija, 5. marca. — Ugibanje v inozemstvu, da namerava Rusija oživiti panslovansko gibanje kot protitež za Hitlerjev pangermanizem, je brez vsake podlage, ker je v nasprotju s sovjetskimi načeli in sovjetsko vnanjo politiko.

Moskva je v normalnih diplomatskih odnosih z vsemi slovanskimi državami, razen z Jugoslavijo, toda na isti podlagi, kot z vsemi ostalimi državami. Da so slovanske države, to v sovjetski vnanji politiki ne pride v poštev.

Prežet panslovanskega duha, in v namenu, da poravnava račune s staro sovražnico Turčijo, je car Aleksander II. leta 1887 osvobodil Bolgarsko izpod turškega jarma. Sedaj se kaj takega ne bi moglo zgoditi.

Od onega časa so se vsi slovanski narodi rešili izpod turškega jarma in Turčija je sedaj najboljša prijateljica Rusije. In v nasprotju s Hitlerjevim fanatičnim plemenskim načelom Rusija ne dela nikake razlike med narodi, trdeč, da so si vsi ljudje enaki.

Četudi tvorijo Rusi s svojimi 80,000,000 največjo narodno skupino, so vendar samo en narod med 180 narodnostmi, ki žive pod rdečo zastavo.

Panslovanstvo ne živi v meji sovjetske unije in sovjetska vnanja politika tudi ne mara pospeševati panslovanstva izven svojih meja. Sovjetska vnanja politika je popolnoma realistična in njen edini cilj je — izogniti se vojni.

Da zavaruje mir, je vnanji komisar Maksim Litvinov skušal, ker se mu je do neke mere tudi posrečilo, skleniti zveze z državami, ki morejo Rusiji pomagati vzdrževati mir in zadrževati nacijski blok. Pri sklepanju takih pogodb se Litvinov ni oziral na vladno obliko držav.

Leta 1935 je skušal Litvinov skleniti celo vrsto pogodb, ki bi vezale države vzhodne Evrope, vključno Nemčijo, toda to mu je preprečil Hitler, ker je hotel imeti svobodne roke.

POL MILJARDE ZA POTOVANJE V INOZEMSTVO

WASHINGTON, D. C., 5. marca. — Amerikanci so laui potrošili 525 milijonov dolarjev za potovanje v inozemstvo, dočim je bila leta 1937 ta vsota za \$38,000,000 večja.

ALI ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939?

PAPEŽ BO IMENOVAL KARDINALE

Novi papež namerava imenovati več tujih kardinalov. — Pred zadnjim glasovanjem je Pacelli padel po stopnicah.

VATIKAN, 5. marca. — Papež Pij XII. razmišlja o tem, da bo imenoval več tujih kardinalov in dva za Združene države.

Se kot kardinal Pacelli je novi papež želel, da je v vladni katoliške cerkve vključenih več tujih kardinalov in bo najbrže to sedaj tudi izvedel.

Papež bo v prvi vrsti imenoval naslednika umrlemu kardinalu Hayesu v New Yorku in poleg tega še enega novega kardinala, tako da bodo imele Združene države, kjer je 20,000,000 katoličanov, 5 kardinalov.

Sedaj je šele prišlo poročilo, da je kardinal Pacelli pred zadnjim glasovanjem, ko je šel po stopnicah, padel čez 6 stopnje, toda navzlic temu, da je star 63 let, se je naglo dvignil, predno mu je mogel priti kdo na pomoč. Nekaj minut za tem je bil izvoljen za papeža. Od 62 glasov jih je pri tretjem glasovanju dobil 61, sam pa je oddal svoj glas za kardinala di Belmonteja. Pri padcu si je samo nekoliko opraskal desno roko.

Zanesljivi viri zatrjujejo, da se bo novi papež pustil kronati na prostem, na trgu pred baziliko sv. Petra, kakor je bilo v navadi do leta 1846, ko je bil kronan papež Pij XI. Ko je italijanska vojska leta 1870 zavzela Rim, je ta običaj odpadel.

GDANSK IZGANJA ZIDE

GDANSK, Svobodno mesto, 3. marca. — Med prvimi Židi, ki so bili izgnani iz Gdanskega jeh je včeraj odpotovalo 500. Ne seč s seboj velike svesnje svoje lastnine, so bili z busi prepeljani na nemško železniško postajo, od koder se bodo skozi Madžarsko odpeljali v Konstanz na Romunskem.

Tam čaka na nje parnik, ki jih bo odpeljal v Hajfo v Palestini.

SCHUSCHNIGG BO IZPUŠČEN

DUNAJ, Nemčija, 3. marca. — Zopet prihaja poročilo, da bo bivši avstrijski kancler dr. Kurt Schuschnigg izpuščen iz varstva nemške tajne policije in da mu bo dovoljeno, da se s svojo ženo naseli v neki vili v Gorenji Avstriji, ali pa blizu Kolina ob Reni. Toda ostal bo pod stalnim policijskim nadzorstvom, četudi bo imel mnogo prostosti.

ZBLIŽEVANJE MED POLJSKO IN ROMUNSKO

Romunski vnanji minister je prišel v Varšavo. — Njegov namen je izboljšati odnose s Poljsko.

VARŠAVA, Poljska, 5. marca. — Romunski vnanji minister Grigore Gafencu je takoj po svojem prihodu v Varšavo imel razgovor z vnanjim ministrom Josipom Beckom, na oboje pa eno uro z maršalom Edvardom Smigly-Rydzom.

Četudi javni krogi niso naznanili namena njegovega obiska, vendar je splošno znano, da bo Gafencu v prvi vrsti skušal izboljšati poljsko-romunske odnose, ki so se zelo ohladili, odkar kralj Karol ni hotel privoliti v skupno poljsko-madžarsko mejo, za kar je Beck prosil kralja Karola v oktobru.

Obenem pa bo Gafencu skušal od Becka izvedeti, kako stališče zavzema Poljska glede osi Rim-Berlin in zveze med Anglijo in Francijo, zlasti za slučaj vojne med tema dvema zvezama.

Romunska in Poljska ste prvo leto želeli voditi vsaka po svoje neodvisno vnanjo politiko, ne da bi se preveč naslanjali na katerokoli zvezo, ker pa so se sedaj pričele Združene države mnogo bolj zanimati za evropske zadeve, misli tako Varšava kot Bukarešta, da je za obe državi boljše, ako se bolj približate demokratskim državam.

Zadnji obisk italijanskega vnanjega ministra grofa Ciana je pokazal, da se Poljska nikakor ne mara nasloniti na osi Rim-Berlin.

Gafencu bo ostal v Varšavi tri dni. Beck in Gafencu bosta med drugim tudi sestavila načrt za izselitev Židov iz Poljske in Romunske ter ga bosta predložila francoski in angleški vladi.

ČEŠKI KABINET PRED KRIZO

PRAGA, Čehoslovaška, 5. marca. — Čehoslovaška je pred krizo, ki bo odločila njeno bodočnost kot federativna država, ker so se razbila pogajanja med vlado in slovaškimi ministri.

Iz zanesljivih virov je znano, da zvezni ministrski predsednik Rudolf Beran nikakor ne mara več slišati o novih slovaških zahtevah, dokler slovaški ministri ne dajo svojega zagotovila, da bo Slovaška sodelovala s federativno državo. Slovaški ministrski podpredsednik Karol Sidor, ki zastopa Slovaško pri zvezni vladi v Pragi, se je spretno izognil temu vprašanju, rekoč, da so vsi slovaški ministri prisegli na ustavo. Beran pa mu je odgo-

FRANCO JE POZVAL MADRID, NAJ SE ČIMPREJ MOGOČE UDA

BURGOS, Španska, 5. marca. — General Franco je obrnil proti republikanskim vrstam baterije zvočnikov, po katerih pozivlja Madrid, da se brez boja poda. Zvočniki so nosili besede Francovih agitatorjev čez strelske jarke več sto jardov v notranjost mesta.

"Podajte se! Naše čete lahko vkorakajo v mesto vsak čas, kadar odloči El Caudillo" (general Franco) je bilo slišati iz zvočnikov.

Fašisti so tudi v mesto streljali izstrelke s propagando, zatrjujoč, da je bila Katalonija "osvobodjena".

PARIZ, Francija, 5. marca. — General Franco je včeraj blokiral vsa republikanska pristanišča, je iz zraka bombardiral mesta in razvrstil 200,000 vojakov, da udari proti jugu.

Nevtralni tovorni parniki živčnem za republikance so se morali obrniti in odpeljati v francoska pristanišča. Na pet cest, ki peljejo v Madrid, je general Franco postavil 400 tankov in na razdalji 20 milj je pripravljenih 900 aeroplanov.

PARIZ, Francija, 5. marca. — Novi francoski poslanik pri vladi generala Franca, maršal Philippe Petain, bo, kakor hitro bo došel v Burgos, načel vprašanje glede odpoklica italijanskih "prostovoljcev" iz Španske.

Francoska vlada upa, da bo do tedaj, ko bo Petain prišel v Burgos, že kaka znamenja, da so Italijani pripravljeni na odhod. Obenem pa se francoska vlada tudi boji, da bo Italija izrazila "potrebo", da ostanejo italijanske čete toliko časa na Španskem, da general Franco izvojuje tudi politično zmago.

Maršal Petain bo od generala Franca zahteval, da takoj umakne italijanske vojake iz Balearskih otokov in s francoske meje.

Za svojega poslanika v Parizu je general Franco imenoval župana v Bilbao Jose Felix Lequerica, ki je bil takoj spočetka leta 1931 odločen nasprotnik španske republike. — Ob izbruhu državljanske vojne se je Lequerica skrival dva meseca, slednjic pa se mu je posrečilo pobegniti v Francijo. Ko je general Franco zavzel Bilbao, ga je imenoval za župana.

Vnanji minister Georges Bonnet je pričel pogajanja s Francovim poslanikom Jose Marie Quinones de Leon glede vrnitve 350,000 španskih beguncev, ki so dosedaj veljali francosko vlado že \$7,000,000.

Voril, da to ni dovolj, zlasti še ne, ker so nekateri slovaški ministri v svojih govorih pokazali separatistično mišljenje.

MARTIN SKLICAL KONVENCIJO

Tudi Homer Martin se zavzema za spravo med CIO in Delavsko federacijo. — Nasprotniki se bodo zbrali v Clevelandu.

DETROIT, Mich., 5. marca. — Homer Martin, ki je bil izključen iz CIO, pa se še vedno smatra za predsednika United Automobile Workers, je sklical tukaj konvencijo svojih pristašev. Značilno je, da je tudi Homer Martin za skorajšnjo spravo med CIO in Delavsko federacijo.

V svojem uvodnem govoru je rekel: — Mi se bomo z vsemi silami borili za enotno delavsko gibanje v avtni industriji ter tudi za spravo med AFL in CIO.

Konvencija Martinovih nasprotnikov, katerim CIO priznava pravico zastopati avtne delavce, se bo vršila 27. marca v Clevelandu.

CIO je lokalnim unijam, ki so poslale na Martinovo konvencijo delegate, zapretil z odvzetjem čarterja. Nasprotniki očitajo Martinu, da je sklenil z voditelji Delavske federacije "kravjo kupčijo" v namenu, da spravi svoja ljudi nazaj v Federacijo.

URŠULINKE V NEW YORKU

Odbor za katoliške begunce iz Nemčije, ki ima svoj urad v hiši št. 123 na 2. cesti v New Yorku, poroča, da bo v kratkem dospelo iz Nemčije v New York nad dvesto uršulink. Dva katoliška farmerja nemškega rodu v neki državi srednjega zapada sta dala uršulinkam več sto akrov zemlje na razpolago. Na zemljišču so tudi vsa potrebna poslopja.

"ZGANJE, TOBAK IN BIBLIJA SO STRUP ZA NEMCE"

BERLIN, Nemčija, 5. marca. — Vdova po nemškem generalu Erichu Lucendorffu izdaja mesečnik pod imenom — "Ob svetem vrelu nemške moči". V zadnji številki pravi, da so žganje, tobak in biblija strup za nemški narod. V Nemčiji se je poslednji mesec zelo razvil protialkoholno gibanje.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakat, President J. Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
in Kanado .. \$6.00	Za pol leta .. \$3.50
Za pol leta .. \$3.50	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.50
Za četrt leta .. \$1.35	Za pol leta .. \$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1241

POŠILJATEL brez podpisa in osebnosti se ne pričakuje. Denar za naročnino naj se blagovodno pošilja po Money Order. Pri surememsi kraja narodnikov, prosimo, da se nazn tudi prejane bivališce naznanu da hitreje najdemo naslovnika.

SEDEČE STAVKE — PROTIPOSTAVNE

Do leta 1936 se niso delavci Fansteel Metallurgical Corporation v Terre Haute, Indiana, v zadostnem številu strokovno organizirali. Leto kasneje je bilo pa že 155 od 229 delavcev članov Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers. Torej dve tretini.

Meseca februarja lanskega leta so zastopniki organiziranih delavcev zahtevali izboljšanje delavskih pogojev in priznanje unije.

Superintendent jih sploh ni hotel poslušati in je že vnaprej zavrnil vse njihove zahteve. Delavci so vsled tega vprizorili sedečo stavko.

Superintendent je izposloval proti njim ustavno povečanje, da morajo oditi iz tovarne. Stavkarji se ustavnemu povečanju niso pokorili in so ostali nadaljnjih osem dni v tovarni, odkoder jih je pregnal šef šerif s svojimi pomagači. Nekaj delavcev je bilo obsojenih zaradi omalovaževanja sodišča.

12. marca je tovarna obnovila obratovanje. Prej je se odpustila vse delavce, ki so se udeležili štrajka, pozneje jim je vzela nekaj nazaj, toda ne vseh. Nekateri so izjavili, da se vrnejo-le v slučaju, če prizna kompanija delavsko organizacijo.

Medtem ustanovljena Delavska posredovalna oblast (National Labor Relations Board) je silila kompanijo, da mora sprejeti nazaj vse delavce in razpustiti kompanijske unije.

Kompanija se je pritožila. Stvar je šla od instance do instance ter slednjič dospela pred najvišje sodišče, ki je prejšnji teden razsodilo v prid Fansteel Metallurgical korporaciji.

V razsodbi je rečeno, da je imela kompanija pravico odpustiti delavce in da je sedeča stavka nepostavno sredstvo.

Sodnika Black in Reed sta bila proti tej razsodbi, sodnik Felix Frankfurter pa ni glasoval.

Sedeče stavke so torej prepovedane in se jih delavstvo ne sme več posluževati.

Zalostno pri tem je to, da je dobilo zadoščenje kompanija, ki je s svojimi delavci vse prej kot pa pravilno ravnala.

LJUBAVNIKA SVOJE ŽENE JE OBGLAVIL.

V kraju Poreaca na Rumunskem se je zgodila strašna zakonska drama. Kmet Constantin Baracivine je sumil, da ga njegova žena vara s sosedom, knetom Jonom Nistorjem. Nenadno je prišel s poljskega dela domov in je ženo v resnici zasaul z ljubimcem.

V svojem besu je zagrabil sekuro in tekmečen glavo s silovitim udarcem oddrobil. Potem je nezvesto ženo zaprl s truplom v neko sobo in zločal. O-rožniki so ga našli pozneje obesenega v gozdu. Ženo, ki je kazala znake blaznosti, so pa pravili v norišnico.

Jugoslovanski Radio-program

Kot znano, je vsako nedeljo od 1.30 do 2. popoldne na radio programu pozdrav raznih narodov newyorški svetovni razstavi. Poslušal sem vse in med vsem mi je dosedaj najbolj ugajal norveški program. Med vsemi so Norvežani še najbolj pokazali, da so na visoki kulturni stopnji.

Tudi danes, kot vedno, namreč trdim, da v svoji glasbi, v svojem petju kaže vsak narod svojo stopnjo kulture.

Z napetostjo sem čakal na jugoslovanski program. In, odkrito rečem, bal sem se, da ta program ne bo tak, kakor bi si ga želel vsak pravi Jugoslovian. Prepričan sem, da si je vsakdo, ki se vedno nosi v svojem srcu in ljubi svojo domovino in skupno domovino Jugoslavijo, želel, da bi bil ta program kar najboljši, da bi bil všeč vsem Slovencem, Hrvatim, in Srbom in zlasti še ameriški javnosti.

Pa vsega tega, žal, ni bilo. Ti pozdravi svetovni razstavi, kot je zatrjevano, imajo pokazati sentiment in kulturno stopnjo vsakega naroda. Jugoslovanski pozdrav tega ni pokazal, kajti vsakdo, bodisi Amerikanece, ali pripadnik kateregakoli naroda, bo brezpozorno sklepal iz tega programa, da smo še vedno pod turškim jarmom.

Pred vsem godba ni igrala Star Spangled Banner, ameriške himne, kar so do sedaj storili še vsi narodi. Tu se kaže veliko pomanjkanje v spoštovanju do ameriškega naroda.

Po mojem mnenju bi bilo poleg napovedanega govorjenja dovolj, ako bi govoril samo kraljevi namestnik knez Pavle, kateremu moram priznati, da je s svojim govorom v angleškem jeziku popolnoma dovolj pojasnil jugoslovansko mišljenje in istilščice do Amerike in newyorške razstave. S tem bi bilo dovolj govorov, toda bila sta zatem še dva govora, katerih po mojem mnenju ni bilo treba, nato pa še predstava v angleškem jeziku. To je samo potrat časa. Če je že bilo treba govoriti tudi jugoslovanskim izseljencem, bi zadostoval samo en govor. Škoda časa, kajti vsak poslušalec komaj čaka, da bo slišal kaj lepega in lepšega ni, kot je lepa pesem, ki je odmev občutkov sreče in duše, tako posameznika, kot celega naroda.

In ravno v tem oziru je bil v jugoslovanskem programu največji pregrešek.

Vedno sem trdil: malo govori, pa mnogo delaj ter pokaži, kaj znaš.

In glasba? Orkester dober, toda skladba: kolo. Ali kolo predstavlja sentiment jugoslovanskega naroda? Kolo je v jugoslovanski glasbi, kar je jazz v svetovni glasbi. Vem, da je kolo srbski narodni ples in je tudi njegova glasba ravno tako narodna srbska. Če moje mnenje kaj velja, bi rekel, da bi naj mesto kola izborni orkester, ki se je v finale posebnost dobro pokazal, prišel kako lepo skladbo katerega srbskega, hrvatskega ali slovenskega skladatelja. In vem, da imamo Jugoslavlani mnogo odličnih skladateljev, ki se morajo primerjati z najboljšimi skladatelji velikih narodov. In ravno to bi bilo treba pokazati!

In nazvlic temu, da je namen tega pozdravnega programa pokazati narodno čustvo, narodno razpoloženje, bi jugoslovanski program mogel pokazati vse to v mnogo lepši, priključnejši luči.

Najem kritik po naravi in sem zadovoljen z vsem, da je le 50 odstotkov primerno in zadovoljivo. Toda petje mi ni bilo všeč. Za tak slučaj je potreben velik zbor. In če je hotel Jugoslavija pokazati svoje "veličino" pred ameriško javnostjo, tedaj bi vsaj v glasbi morala postaviti pred radio velik zbor. Dovolj je zborov v Beogradu, dovolj po drugih mestih, in bi se to moglo prav lahko napraviti. Opernih pevcev in pevke ne potrebujemo za to; slišimo jih lahko vsak dan v Metropolitanu operi, ali pa na radio. Mišlim, da izrazim mnenje mnogo drugih, ako rečem, da je mnogo lepše poslušati dobro izvežban diletantski zbor, kot pa zbor opernih pevcev in pevke. Operni pevci namreč v svojem proizvajanju vse pretiravajo, medtem, ko navadni pevci pojejo priprosto naravno in tem prislejše.

Slovenska pesem "Kje so moje rožice" je bila še, še; hrvaška je bila že manj prikupljiva, medtem ko imajo Hrvatje mnogo krasnih narodnih pesmi. In srbska "Ciganka"? Ta pesem je zlasti po svoji melodiji posegla v dobo, ko je srbski narod še vzdihoval pod turškim jarmom. Kar je srbski narod čutil tedaj, tega sedaj ni več treba kazati. Melodija "Ciganka" je popolnoma ciganska. Ali naj sedaj ameriški narod misli, da so Srbi v sorodu s cigani? Bože moj, da saj te pesmi ne bi bilo! Srbi imajo dovolj narodnih pesmi, ki bi jih tudi tuja ušesa rada poslušala. Ali nimajo velikega skladatelja Mokranjca, ki je tako krasno uglazbil srbske narodne pesmi? Zakaj ni te

PROTI FRANCOSKEMU NAČRTU

Dr. Cabandar, znani arabski voditelj govori v Damasku v Siriji proti nameravani razdelitvi Palestine. Načrt za razdelitev je napravila francoska vlada.

daj glazbeni odbor izbral kake njegove pesmi, s katero bi mogel ameriški javnosti pokazati krasoto srbske narodne pesmi?

Ako se hoče nared predstaviti tujemu narodu, naj se naj predstavi v svoji veličini, ne pa v svoji nižini.

Naš program — rečem naš, ker sem v svojem srcu nazvlic ameriškomu državljanstvu — še vedno Jugoslovian — ki ljubi svojo domovino — je bil ponesrečen in žal mi je. Želel sem, da bi mi naslednjega dne moji ameriški prijatelji čestitali, pa bojim se jih srečati.

Iz. Hudc.

ČLOVEŠKE KOSTI KOT "ZDRAVILO."

V Toulousu je policija prišla neko žensko po imenu Lantone Claretova, ki si je znala iz lahkovernosti ljudi kovati dobiček. Kot brezpozorno učinkovit pripomoček je prodajala belnikom tekočino, ki so bile vanjo pomešane zoglele kosti. Za vsako stekleničico je zahtevala in dobivala po 50 frankov.

Ženska, ki je veljala za "čarovnico" je bolnikom zagotavljala, da dobiva kosti, ki so ji potrebne za "zdravilo" s pariskega pokopališča Pere Lachaise. V kratkem času si je Claretova na ta način prištedila majhno imetje. Ker je pa mnogo bolnikov zaman čakalo ozdravitve po tem čudnem, srednje večnem lečilu, so jo nekateri končno ovdadili.

Naročite še danes S. A. Koledar za leto 1939.

Denarne pošiljate

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.45	Din. 100
\$ 4.75	Din. 200
\$ 7.00	Din. 300
\$ 11.00	Din. 500
\$ 21.50	Din. 1000
\$ 42.50	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12	Lir 200
\$ 20	Lir 500
\$ 37	Lir 1000
\$ 112.50	Lir 2000
\$ 167	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENJAM GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU)

216 W. 18th ST., NEW YORK

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

VSAKEMU

ki naroči Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1939, pošljemo ...

PANORAMO SVETOVNE RAZSTAVE v barvah. Razstavo bo odprta meseca aprila 1939. Na nasprotni strani panorame je ZEMLJEVID MESTA NEW YORKA, na katerem so označene vse večje ceste in ulice, avtomobilske ceste, parki itd. Na njem je seznam znamenitih poslopij, cerkva, nebotičnikov, univerz, gledališč, kopališč in letovišč. Zemljevid meri 19 x 25 inčev.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street : : : : : New York N. Y.

AKO NAMERAVATE

OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO, VAM JE TA ZEMLJEVID NEOBHODNO POTREBEN. —

KOLEDAR VAS STANE

50c s poštnino

(Rojake opozarjamo, da lahko, ko naroči posamezne izvide Slovensko-Amerikanskega Koledarja za 1939, namesto, da pošljejo svoto — 50c v gotovini ali Money Order — priložijo k naročilu znamke po 3 oziroma po 2 centa.)

Za piruhe!

Najlepše Velikonočno Darilo, ki ga morete poslati svojcem v domovino, je denarna pošiljatev.

Poslužite se našega posredovanja za točno izvedbo vašega naročila.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street New York

Peter Zgaga

GRAFT

Tisti, ki misli, da je graft ameriška iznajdba, se moti. Graft je tako star kot civilizacija.

Ko sem hodil v ljudsko šolo, je nekega dne završalo po mestu: — Komedije so prišle!

To je bil za idrijo dogodek, posebno pred plačilnim dnem, ki so ga rudarji "dnarska" imenovali.

Na stari trg so zapeljali dve baraki na kolesih.

— Kaj bo? — smo ugibali — cirkus, "cigalnica", panorama!

Bila je panorama. To se pravi: v tesnem poltemnem satoru je bilo dvanaest okenc, in skozi povečalna stekla je bilo videti Lucenhenja, ki je "usmrtil" našo presvitlo cesarico; generala Radeckega, ko z golob sabljo podi Pijemonteze; oženjen v dvornem gledališču na Dunaju in druge tragedije, ki so konci prejšnjega stoletja pretresale svet.

Toda tisto ni bilo vse skupaj nič. Meni so se zdeli najbolj važni dobitki, ki jih je komedijant razstavil ob procelju šotora: vaze, lonci, skleda, nožičke, petrolejke, sveče, papirnate rože in razna druga drobnjad. Sredi vse te šare je bil pa dobiček vseh dobitkov — ura budilka, katero je komedijant navil, ko je začel biznez pekat.

Pri tem se je drl v čudni tovsčini:

— Pojte nutra, pojte nutra, ženske jeruzalemske, Francake—potancka, Mička—potička, pojte nutra, boste videli taka mašina, da gre stara baba noter, mlada baba ven. In vsak bo nekaj dobil, samo deset krajcerjev. Dobite lahko podoba našega cesarja Franca Jožefa ali pa ledrasti brifiašen — mašina rekts, mašina links, iz svinjske teletnine.

Moja ušesa so vse to preslišala, kajti moje oči so bile uprte v najlepši dobiček v urobudilko.

Takih ur je bilo takrat v idriji še malo. Čas je zvon oznanjal. Zjutraj ob treh za prvi ših, potem pa še trikrat na dan, dočim je južno in večerjo železode napovedal.

Dostojanstvenih korakov je prišel po trgu edini idrijski policaj Sedej. Troje lesenih stopnic se je kar upognilo pod njim, ko je stopil k blagajni in plačal desetico. Petgnil je listek s "srečno" številko in izginil za zagrinjalom v panoramo. Jaz pa takoj za njim, najbrž v domnevi, da se mi ne bo zgodila krivica, če bom v območju moža postavil. Tudi jaz sem potegnil iz lonca zviti listek. Ob medli svetlobni petrolejke sem ga razvil in opazil na njem "7", številko najdražjega dobitka. V panorami sem le malo videl, kajti nenehoma mi je ura ropotala po glavi.

Izstopiva. Prvi Sedej, za njim pa jaz. Sedeju je komedijant že zavilj dobiček, ko mu jaz pomolim moj listek.

O to je pomota, pomota. Pošteni moramo biti, pošteni. Uro ste zadeli, gospod stražnik, uro, ki gre en dan eno noč in je še potem ni treba petindvajset ur naviti.

Pomembno je pomežiknil policaju, mene odrinil in mi stisnil v roko lončenega konjička.

Kratka Dnevna Zgodba

F. VOLKMANN:

H. M. IN ZVEZDE

Usodna zgodba iz življenja poročevalca.

H. M. sta bili začelne, ki je Henrik Murnik skoraj vsak dan stopil z njima pred javnost. Mladi možakar je imel 23 let, bil je visoke postave in zdravega videza. Bil je namreč poročevalac pri nekem listu, torej žurnalista, kakor pravimo. Preživljal se je z zborovanji (od petdeset vrstic dalje) z božičnimi počitnicami, (največ petdeset vrstic) z hišnimi porokami (po potrebi jubilejstov, različno) z razstavami (ne manj ko sto vrstic) kakor tudi z različnimi drugimi prireditvami, o katerih je urednik lokalne rubrike menil, da se čitatelji lista zanimajo zanje.

Zaradi svojega poklica je vse stvari vsakdanjega življenja ocenjeval po njih vrstični vrednosti. Vse je imel rajši kot manj. Vendar je bil dovolj brihten da ni hotel o kakem društvenem večeru napisati nikoli več ko sto vrstic. Zato, in pa ker je imel lep slog, so ga imeli radi pri listu.

Henrik Murnik ni bil niti oženjen niti ni imel nobene prijateljice. Njegova velika ljubezen je bil časopis. Njemu je posvetil prvi pogled, ko se je zbudil in v njegovi službi je končaval dneve. Ker imajo listi, posebno za urednika in poročevalce, to neprijetno lastnost, da izidejo tudi v pontdeljke, se mu ni bilo treba nikoli glavo beliti, kam se bo ob neležal dal.

Do tu bi bilo vse v najlepšem redu. Tedaj se je pa nekega dne zgodilo nekaj, kar mu je raznočelnost vsakdanjega dela precej zmešalo in zaradi česar bi bil skoraj ob službo. Stvar se ni prav nič nenavadno začela. H. M. je dobil nalogo, naj poroča o nekem zvezdoslovnem predavanju. Spočetka ni bil kar nič vznemirjen na tem. Vse zadeve je preračunal na dvajset vrstic. Ko se je pa s predavanjem vrnil domov, je bil ves spremenjen. Henrik Murnik, ki je navadno trezno prenočal življenjske resničnosti

je bil začel v čar nebesnih znamenj in njih različnih pomembnosti. Namesto da bi bil, kakor je prej mislil, napisal le dvajset vrstic poročila, je napisal tri tipkane strani obsegajočo reportažo, kar je bilo približno sto petdeset tiskanih vrstic. Ni tega samo napisal, marveč je pri tem razvil toliko duha in navdušenja, da je bil članek celo sprejet.

Posledica poročila je bila tako razveseljevo povečanje honorarja in mimo tega se je predavatelj, neki Francoz, celo osebno zahvalil pri njem in mu je izročil "le malenkost, gospod..." neko knjigo o astrologiji. Usoda je nastopila svoj pot.

Časnikar z imenom Henrik Murnik se je bolj in bolj oddaljeval od matere zemlje in se je zmeraj bolj gibal v tretjih in četrtih dimenzijah.

V poročilih s podpisom H. M. so se vedno česče pojavljali izrazi, ki so bili kaj malo v zvezi s tistimi poročili, pač pa ja ko dosti z zvezdoslovjem. Tako je bilo, na primer, v poročilu o razstavi rib, brez vsakega poudarka govor o raku v nebesnem znamenju raka in obširen opis vseh dobrih in manj dobrih lastnosti, tega nebesnega znamenja. Lokalni urednik je bil, pa kaj malo dovzet za take dovtipne in vsula se je namaj ploha zagovernih besed.

Podpis H. M. se je manj in manj pojavljal v listu. Honorar Henrika Murnika se je temu primerno znižal. A Henrik se ni poboljšal.

Tedaj je urednik lokalnih novic Škarjavec je bilo njegovo ime, sklenil, da bi kazalo to stvar nekako urediti, saj je imel rad brihtnega fanta. S kakim teoretičnim pristutnim vrtanjem ni bilo moči tu nič doseči. Zatorej se je Škarjavec potajil, češ, kako da ga stvar nemansko zanima, in je tako mimogrede vprašal, ali ima kakke dokaze za upravičenost takih trditvev. Fant je osumnil. Njegov spoštovani u-

členik in mojster, oni Francoz, mu je sicer jako zamotano in nerazumljivo opisal njegovo, Henrika Murnika življenje in mu prerokoval, da bo imel čez deset let veliko uspeha v javnosti, a da mora dotlej še potrpiti.

Sicer pa, je končal lokalni mogočnik, če nima jutri nobene posebnega opravka, naj gre z njim v kavarno. V dveh bosta lažje napisala pogovor, kot bi ga on sam.

Poročevalce je bil s povabilom počesčen, sicer pa tudi ni imel nič posebnega za tisti dan.

Še isti večer je odvihral k Francozu. Kakor zmeraj, ga je ta tako prijazno sprejel. Ko mu je Murnik povedal, kaj želi, se je pa precej ohladil. Toda kaj bi? S časopisjem ni hotel biti spt.

Zatorej je usmerjenih korakov stopil k pisalniku za prav zamotano odprl in vzel iz predala veliko njig in zvezkov in je skrbljivo obraza začel takoj listati po njih.

Murnik si je sicer dejal, da je za en sam dan prerokovanja štiri debele knjige in šest zvezkov malo preveč, a slednjič je zavrgel svoje krivoversko naziranje, češ da bi Francoz samo rad pridobil časa, in je menil, da izhaja njegovo nespodobno zdvajanje le iz pomanjkljivega znanja nezemskih stvari. Videti je bilo, da mojster ni ničesar razveseljivega razbral iz knjig za Henrika, zakaj, obraz se mu je bolj in bolj mračil.

Čez petnajst minut je slednjič "izlital", kar je iskal. Zazrl se je v strop in dolgo gledal vanj, nato se je zastrmel v Henrika in je začel govoriti. Dolgo, dolgo je govoril. Na dolgo in široko je besedičil o posameznih zvezdah, nato je govoril o delovanju planetov in o poedinih hišah, a vse, kar koli je povedal, je bilo navadnemu smrtniku nerazumljiva zmeda, in Henrik Murnik je čpet ponovno spoznal, kako malo ve o astrologiji.

Toda Francoz kar ni mogel preiti z neba na zemljo. Ko čez kakih dvajset minut ni še niti malo kazalo, da bi stopil iz svojih nebesnih sfer v to pozemsko dolino solz, ga je Henrik, čigar čas je bil odmerjen, kolikor mogoče prizanesljivo opozoril, naj mu že vendar pri bradi Jupiterovi pove z razumljivimi besedami, kaj bo prihodnji dan doživel.

Za to njegovo nesramnost ga je Francoz najprej skoraj prebodel z očmi, pa mu je slednjič le povedal, kar je hotel Henrik vedeti. Po teh besedah ga ni čakalo dosti dobrega. Denarno bi bil jutrišnji dan slab, celo prav slab.

To je bilo prav res težko uganiti, si je mislil poročevallec. 26. v mesecu ni še nikoli denarja dobil, in mimo tega nima pač večina delovnega človeštva ničesar več razen dolgova.

Odsvetuje mu, je dejal Francoz, da bi jutri sklepal kake kupčije. Glede nato je imel Henrik čisto vest. Slabo kažejo kake zveze z ženskami sploh, da ta dan ne bo imel sreče z ženskami.

Glede na to prerokbo ni mogel kaj reči. Saj že tri leta ni pogledal nobene ženske, in zakaj naj bi se to prav jutri predručilo?

V uredništvu, kjer je moral oddati neko poročilo, ga je urednik vprašal, kako mu je obisk uspel.

Ko je zvedel vse prav do po-

tankosti, se je zarežal, pa še prav nemarno, kakor je bil poročevalce pristljen dognati.

Divje zvonjenje je drugo jutro zbudilo Henrika Murnika. Zaklet je in planil iz postelje in v spodnji obleki hitel odpirat vrata. A od začudenja kar ni ni mogel zapreti, zakaj zunaj je bil prav nihče drugi — kot pismonoša za denar. Ne da bi bi imel kaj reči zoper obisk tega človeka, nikakor (nasprotno), vendar — pričakoval ga pa zares ni, posebno pa ne danes, ko mu naj bi denarno tako slabo kazalo! Sicer pa ni pokazal svojega presenečenja in je s častjo sprejel sedem sto dinarjev, ki mu jih je neki inozemski list poslal za nekaj člankov, ki jih je bil že pred pol leta objavil. Vendar se mu je zaupanje v zvezdnato vplivanje močno omajalo. Za zadeve honorarjev brez dvoma zveze niso bile pristopne.

V kavarni je bilo, kakor zmeraj ob tej pozni oziroma zgodnji uri, vse v najboljšem

(Nadaljevanje na 4. str.)

Neusahljive solze

Solze delajo pogostoma čudeže, posebno če prihajajo iz lepih oči. Le malokateri možiki se more ustavljati temu razlogu. Solze na pravem mestu in v pravem trenutku omehčajo tudi najtrše meško srce. Koliko pomladnih klobukov je bilo že nabavljenih na ta način, kolikokrat so že solze pomagale zvišati denar za gospodinjstvo, koliko sporov v družini se je izteklo za ženo s tem manevrom ugodno!

Da so pa solze neki ženski prinesle 507 funtov sterlingov, je vendarle nekaj edinstvenega. Te ženske pa res ni zavidati.

Nekega jutra se je Annie Haysova iz Londona z avtom svoje hčere peljala na delo, ko je treščil v vozilo nenadno neki avtobus. Suneč jo je treščil iz voza, ki ga je popolnoma razbilo in ki je zgorel. Haysova pa je obležala z več zlomlje-

nimi kostmi in poškodbo ob levem očesu, na česti. Spravili so jo v bolnišnico.

Levo oko se ji je neprenehoma solzilo. Kostí so se začele, oko pa se je solzilo naprej. Zdravniki so ugotovili, da ima poškodbo v solznem vodni in da temu nedostatku ni pomoči. Tudi tedaj, ko je prišla k sodni razpravi proti nemarnemu vozaču omnibusa, so ji tekale solze brez presledka preko levega lica. Sodnik je krivca obsodil na 607 funtov sterlingov odškodnine nesrečni ženi.

OBEŠENČEVA PREROKBA

Pred 45 leti so William Purvisa obdolžili umora in ga obsodili na smrt, čeprav je z vso silo zagotavljal svojo nedolžnost. "Vsak izmed vas bo prej umrl nego jaz!" je vzkliknil sodnikom, ko so izrekli

smrtno obsodbo. Navzlic temu so ga izročili krvniku. Ta mu je položil zanko okrog vratu in sprožil padalno vrata.

Ko so se pa približali, da bi ugotovili po predpisu obešenčvo smrt, je Purvis še živel. Zanka se ni bila zadržala. Rabelj se je sedaj branil izvršiti v drugič svoje delo. Purvis se je kmalu zbral. Smrtno kazeno so mu spremenili v dosmrtno ječo. Sedem in dvajset let pozneje je nekdo drug priznal, da je izvršil umor, zavoljo katerega so bili prijeti Purvisa. Tega so seveda izpustili.

Vsi člani sodišča, vsi odvetniki in porotniki so med tem umrli. Purvis pa jim je sledil kakor je napovedal. Šele pred štirimi leti. Sedaj je umrl 81-letni rabelj, edini, nad katerim se ni izpolnila Purvisova kletev. A ta z obsodbo prav za prav ni imel nobenega opravka in je Purvisu rešil življenje s tem, da ga ni hotel drugič obešiti. Nenavadni primer, da je obešence preživel svoje sodnike, je s tem zaključen.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskim polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojnice. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tagomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Piva tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečena. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir građeč. — Ponarejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlan vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zari vajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žrtev je tisoč in tisoč delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v grandioznih opisih in dogodkih. Tunel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani . . . \$1.20

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prilazite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali, če pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffis
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupanič

ILLINOIS:
Chicago, J. Berčič
Chicago, J. Fabian (Chicago, Otero in Illinois)
Joliet, Jennie Bumbich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math. Warlek

MARYLAND:
Kittamiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gupše, J. Ležančič
Elly, Jos. J. Pribič
Eveloth, Louis Gouille
Gilbert, Louis Vennel
Hibbing, John Povle
Virginia, Frank Hrvatič

MONTANA:
Bozup, M. M. Pustan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Svet
Gowanda, Karl Hrvatič
Little Falls, Frank Hrvatič

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, Job. Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kums
Youngstown, Anton Kihal

OREGON:
Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Javnikar
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Benzevec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Export, Louis Supančič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math. Kamin
Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferenčak
Johnstown, John Polanec
Krayn, Ant. Tausel
Lawrence, Frank Balloch
Midway, Jos. Zusi
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Bajtštraj
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West. Alis, Fr. Blak
Sheboygan, Joseph Kikel

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauscher
Diamondville, Joe Bolton

Vsak zastopnik ima potrdilo za svojo, katere je prilož. Zastopnik toje priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše ucetelstike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postavlja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec

Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

Ljubezen nikdar ne ugasne

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIPREDIL I. R.

14

Njegove misli poletijo k njej. Mnogo bi dal, ako bi bila sedaj pri njem, da bi mogel o vsem tem z njo govoriti. Ali je Flavija imela kako jezo na Evi? Grešila je samo iz prevelike ljubezni in se je bridko in težko pokorila za to. Plemenito je pobegnila iz očetove bližine, da ga je zopet vrnila njegovi ženi. Navzlic vsemu to ni mogla biti lahkomisljena ženska. Kako ljubezniv je bil oče, je le predobro vedel. K dostojanstvenemu, prikupljivemu možu je vse letelo in še celo potem, ko je imel že sive lase. Toda oče ni nikdar več ljubil nobene druge, kajti Evi ni nikdar pozabil.

Hans nežno potegne z roko čez lepi ženski obraz. "Uboga Evi," pravi tiho, "ubogi oče, uboga mati!" In slika in pisma zopet spravili skrivni predal. Ni zmožen, da bi jih uničil in hoče jih dati prebrati tudi Flaviji. Vse to bo v ljubezni razumela. Njene oči bodo težke srčne boje ravno tako malo omadeževale kot njegove.

Z vzdihom vstane ter se pripravi, da se odpelje — svojo hišo v Monakovem, kjer se je hotel preobleči, predno gre k Štefki. Skušna se tudi otestiti potrtega razpoloženja in se svidenja z njo veseliti, toda nikakor se mu to noče posrečiti. Nehote se vpraša, kaj bi napravila Štefka na mestu Evi Wernerjeve. In si ne more drugega odgovoriti, kot da take po-
žrtvovanosti ni mogoče. Toda Flavija — da — Flavija bi mogla prinesiti tako žrtev.

Jezan sam nad seboj odganja od sebe to misel. Zakaj pričenja vse primerjati, kajti Štefka mu je bila taka, kot je, vedno prav.

In zelo nezadovoljen sam s seboj, sede v svoj avtomobil in se odpelje v Monakovo.

Ravno ob istem času, ko je Hans prebiral pisma, ki jih je našel v skrivnem predalu, je Štefka v svojem razkošno opremljenem salonu ležala na divanu in je mahala z mičnim čevlčkom na koncu svoje noge. Pred njenimi nogami leži drugi čevlč, ki ji je pri istem delu že padel na tla. Poleg čevlja sedi z modro pentlo olepšani psiček in pričakuje gleda na drugi čevlč, ki bo po njegovem mnenju tudi kmalu padel na tla. Poln pričakovanja odpira svoj gobček.

"Kaj ne, Dolly, dolgočasiva se iskreno in potrpežljivo, toda iz samega dolgočasia bova še napravila kako neumnost," pravi Štefka napol smeje, napol ježno.

Tedaj pa zavoni zvone in vstopi Štefkina služkinja. "Milostljiva gospica, baron Salten prosi za kratek razgovor."

Štefka se vidno prestraši in se dvigne.

"Saj vendar veste, Malči, da ne sprejemam moških obiskov, kadar ni navzoča gospa Lenardova. Povejte baronu, da moje častne dame ni tukaj in da mi je za to zelo žal, da ga ne morem sprejeti."

To pravi s tako smešno resnostjo, da se mora služkinja zasmejati.

"Gospodu baronu sem že povedala, toda je prosil zelo nujno, da bi ga sprejeli, kar ima z milostljivo gospico govoriti nekaj zelo važnega glede nekega dobrotelne bazarja. Pravi, da je zelo nujna zadeva."

Izdajalsko se zategnejo Štefkine polne, poljubov željne ustnice. S smešno kretujočo polno na svoj topi nos, nekoliko zavije oči in nato Malči nekako negotovo pogleda. "No, kaj pa boste napravili, Malči?"

Malči se zopet zasmeje. "Ako gre za kako dobrotelno zadevo, milostljiva gospica, potem proti temu tudi gospa Lenardova ne more ničesar imeti."

Štefka dobro ve, da bi gospa Lenardova pri tem na vsak način kaj mislila. Pa navzlic temu jo zelo veseli, sočujati barona in zato pravi smeje:

"Kaj ne, pri tem ne more ničesar slabega misliti. Sicer pa se more vsak čas vrniti, kajti še proti večeru, predno grem v gledališče, pričakujem gospoda Rittberga. Torej, pripe-
ljite gospoda barona, ki me vedno dolgočasi s svojimi dobrotelnimi zadevami. Naj pride v božjem imenu. Toda najprej mi natakajte na noge moje čevlje, kajti v nogavicah ga ne morem sprejeti, drugače bo gospa Lenardova še omedlela."

Malči smeje natakne čevlje čez svilnate nogavice. Štefka naglo vstane in se pogleda v ogledalu. Tu in tam vleče za kratko pristrižene lase. Pred dvema dnevnima si je, so-
glasno z modo lase, ki so bili prej urejeni v melkih kodrih, pustila prav kratko pristriž na moški način. Malči ji po-
ravna gube na obleki za čaj.

"Tako, sedaj pa kar z baronom notri. Včasih je zelo zabaven in ravno sedaj se zelo dolgočasim. Medtem boste naročili čaj. Malči, kadar pride gospa Lenardova, bomo pili, nato poskrbite za tri skodelice."

"Vse bo preskrbljeno, milostljiva gospica."

Malči gre iz sobe s porednim nasmehom na svojih ustni-
cah. Njena krasna gospodarica še enkrat pogleda v zrcalo, vzame knjigo ter sede na stol pri oknu in se hoče kazati, kot da je zatopljena v branje.

Takoj nato vstopi elegantno oblečen, slok gospod in naglo gre proti Štefki.

"Štefka, ni lepo, da vpadam v tvoj, drugače od zmaja zavarovani hišni mir," pravi živahno.

Štefka ga pogleda z dobro igrano ogorčenostjo.

"Gospod baron, ne takih zaupljivih besed! Stene ima-
jo ušesa."

"E, beži, Štefka, saj ni zmaja."

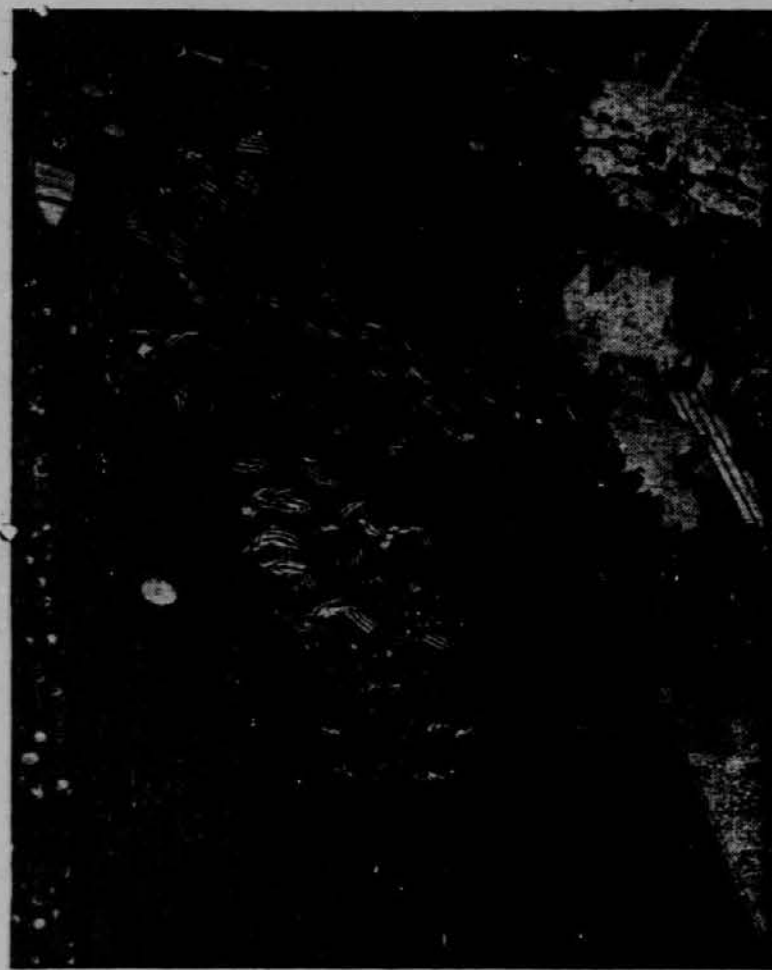
"Toda more vsako minuto priti."

"Menda vendar ne! Mlad fant mora imeti srečo, Štefka! Mogočno častno stražo sem videl v konditoriji in je jedla čokolado s celo goro smetane. In tedaj sem hitro sko-
čil v avtomobil — in tukaj sem."

Štefka ga od strani poredno pogleda.

(Belo urbožja)

PARADA AMERIŠKIH SKAVTOV

Nedavno so se vršile v New Yorku velike svečanosti, ki so jih priredili Ameriški skavti, organizacija mladih fan-
tov in deklet.

Razne vesti.

SREČANJE PO DVAJSETIH LETIH.

V francoskem mestu Amien-
su je Jean Delacroix, moč 46 let, nekega večera stopal po stopnicah navzdol, da bi pone-
sel pismo do poštnega nabral-
nika. V isti minuti je zapusti-
la tudi neka ženska svoje sta-
novanje in je šla po stopnicah navzdol.

Ta ženska je bila Marijana Pechetova, njegova mladostna ljubezen. V svetovni vojni je izgubil vsako sled za njo. Oba sta mislila drug o drugem, da sta mrtva. Izmenjala sta ne-
koliko besed in sta zvedela, da sta stanovala že 20 let v isti hiši, po nenavadni muhavosti pa se nista niti enkrat srečala. Samo nekoliko zidov ju je loči-
lo, pa nista vedela drug za dru-
gega.

Če bi Marijana Pechetova tega večera slučajno v isti mi-
nuti ne stopila iz svojega sta-
novanja, da poizve na policiji za svojo ročno torbico, ki jo je izgubila, potem bi se morla še dolgo leta ne srečala, čeprav bi živela v isti hiši. Tako ju je usoda po dvajsetih letih spet združila.

MUHASTA ŠTORKLJA.

Sredi londonske prometne gneče je zagledal te dni v ne-
kem avtobusu krepak deček luč sveta. To rojstvo je, kakor smo poročali, je sicer povzročilo večjo prometno motnjo, toda sopotniki so stvar vzeli z vesele strani in so takoj priredili zbir-
ko. Izkupicek so potem nalo-
žili za novega zemljana v ne-
ko hranilnico.

V zvezi s tem dogodkom omenjajo londonski listi vrsto podobnih nenavadnih muha-
vosti štorckje, ki so se zgodile v zadnjih letih. Tako sta ne-
ki dvojčici prišli na svet v ne-
ki zastavljalnici, druga dekli-
ca pa si je izbrala pokopališče kot kraj svojega rojstva. Nje-
na mati je obiskala grob neke sorodnice, ko se je zgodil vese-
li dogodek. Dvakrat se je zgo-
dilo, da se je dete rodilo "v zrak-
u" in so ga potem spreje-
li uradniki croydonskega leta-
lišča. Celo častljivo sodno poslopje Old Bailey je bilo že priča menadnega poroda. Ne-
ko dete, ki se mu je posebno mudilo, pa je zagledalo luč sve-
ta v katedrali sv. Pavla.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

H. M. IN ZVEZDE

(Nadaljevanje s 3. strani.)

zastropjenju. Pritajena razsvet-
ljava, tiha, laskava godba, sploh vse, samo gostje ne.

Prav lepo odkrito sta oba zastopnika njegove Visokosti, časopisa, povedala drug dru-
gemu mnenje o občinstvu, saj, kaj bi tudi časnikarji so pač samo ljudje. Dognala sta, da so bile cenjene dame lepo ob-
lečene, prerečeta sta več oseb ki so bile v bližini in izven nje, in soglašala sta v tem, kako naj bi bil sestavljen ta in oni je-
dilni list, kakršnega si človek konec meseca pač zaželi, pa te želje ne more v teh dneh ni-
kdar uresničiti.

Medtem ko je na odru neki umetnik pobiral žoge in se pe-
perutnino iz zraka, vsaj delal se je, da to zna, se je približal natak, pošepetal Škarjavec nekaj besed na uho, in koj za-
tem se je za mizo teh dveh usedlo neko bitje, ki ga v mra-
ku ni bilo moči spoznati.

Toda kmalu se je zasvetila luč in oba sta zagledala dekle-
ta, ki je bila po Henrikovem mnenju najlepša, kar jih je v starosti med osemnajstimi in dvajsetimi leti prebivalo v me-
stu. Visoke postave je bila, plavalasa, preprosto in okusno oblečena.

Henrik jo je neprestano gle-
dal, dokler ga ni pokašljavanje njegovega spremljevalca opo-
zorilo, da naj se tudi kam dru-
gam ozre. Za druge stvari se pa le ni mogel nič več zanimati in pošteno si je moral priznati diagnozo: ljubezen na prvi pogled.

Kmalu so se vsi trije živah-

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1939

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

no razpravljali. Henrik se je izkazal s svojimi najboljšimi lastnostmi, čemur se je njegov predstojnik jako čutil.

Dekle je povedalo, da se ni dolgo v mestu in je prišlo v kavarno, ker sta se bili s pri-
jateljico dogovorili.

Ko so odhajali domov, je Henrik Murnik previdno urav-
nal pogovor na zakon in izka-
zalo se je, da sta z dekletom istih misli. Ko je pa dekle od-
klonilo, naj se pelje z avtom domov, je bil Henrik prepri-
čan, da je to pošteno dekle in da ne kaže, da bi jo pozabil. To noč je bilo deset stopinj mraza, a Henrik ga ni niti malo občutil.

Pri slovesu se je Henrik spmnil, da je dekleta pozabil vprašati, kdaj je bila rojena. Pa je koj pomislil, kako je bila prerokba zvezdoslovca ta dan v vseh točkah ena sama laž. "Oslarija," si je dejal — in spet je bil na zemlji.

Njegov povratek z zvezd na mater zemljo je rodil sadove za čitatelje, za njegov list, za uredništvo — in predvsem — za njegovo osebo.

Da pa je bilo to dekle, ki jo je bil spoznal v kavarni, prava nečakinja njegovega predsto-
jnika, urednika Škarjaveca, je pa zvedel šele, ko je bil čez nekaj mesecev nato že poro-
čen z njo.

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro do-
movino. Kdor ga ho-
če naročiti za svoje
sorodnike ali prijate-
lje, to lahko stori. —
Naročnina za staro
kraj stane \$7. — V
Italijo lista ne poš-
ljamo.

V stoterih slovenskih domovih
boste našli to knjigo umetni-
ških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Sloveni-
je in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakro-
tisku na dobrem papirju vas
stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

8. marca:
Hamburg v Hamburg
11. marca:
Paris v Havre
Queen Mary v Cherbourg
Conte di Savoia v Genoa
15. marca:
St. Louis v Hamburg
18. marca:
Roma v Genoa
Ile de France v Havre
21. marca:
Europa v Bremen
22. marca:
Hansa v Hamburg

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT
216 W. 18th St., New York, N. Y.

23. marca: Champlain v Havre
24. marca:
Queen Mary v Cherbourg
25. marca:
Rex v Genoa
28. marca:
Bremen v Bremen
29. marca:
Deutschland v Hamburg

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČA-
MO NASLEDNJE MUZI-
KALJE, KI SMO JIH
PREJELI iz LJUBLJANE

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH
NARODNIH PESMI za moški
zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za mo-
ški zbor 50
SEST NARODNIH PESMI za me-
šani zbor 50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV
za glas s klavirjem 1.25
SEST PESMI ZA GLAS IN KLA-
VIR 1.25
ALBUM SLOVENSkih NAROD-
NIH PESMI za glas in klavir 1.25

Franc Venturini—SEST MEŠANIH
IN MOŠKIH ZBOROV 65

Ferdo Juvanec—IZ MLADIH LET,
moški zbori 65

Peter Jeršek—OSEM ZBOROV (mo-
ški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica: Oj, moj šolci je šov;
Kam mi, fantje, drev v vas poj-
demo 20

OSKAR DEV:
Srečno, ljuba moja; Ko ptič-
ca na tuje gre; Soči: Moj očka
ma konjička dva; Dobiv sem pl-
semce; Slovo; Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska) 20
Vso noč pri potoci 20
Jurjeva 25
Hodi Mleka domo; Kaj druge-
ga hočem; Zdravica 20

VASILJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič; Po gradini 30

FERDO JUVADEC:
Zjutraj 20

Slovenska 20

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

PETER JERŠEK: Pella roža; VASI-
LJ MIRK: Podoknica 20
ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vasi šli 20
Le enkrat se 20
Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS.
PAVČIČ: Potkan ples 35

NOTE ZA KLAVIR ALI HAR- MONIKO

1. SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA 35
2. PO JEZERU
KOLO 35
3. BARČICA
MLADI KAPETANE 35
4. OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA 35
5. TAM NA VRNI GREDI
MARIBOR WALTZ 35

IZ STARE ZALOGE pa ima-
mo še naslednje pesmi, katerim
smo znižali cene:

Ameriška slovenska tira, (Holmar) 50
Orlovke himne (Vodopivec) 50
Slovenski akordi, 22 mešanih in
moških zborov (Karl Adamič) 75
Trije mešani zbori (Glasbena Ma-
tica) 30
V pepelnici noči, kantata za sole,
zbor in orkester, (Sattner) 50
Mladini, pesmi za mladino s klavir-
jem (E. Adamič) 60
Dve pesmi, (Prelovec) za moški
zbor in solo 20
Nasi himni, dvoglasno 25
Gorski odmevi, (Laharnar), II.
zvezek, moški zbori 30

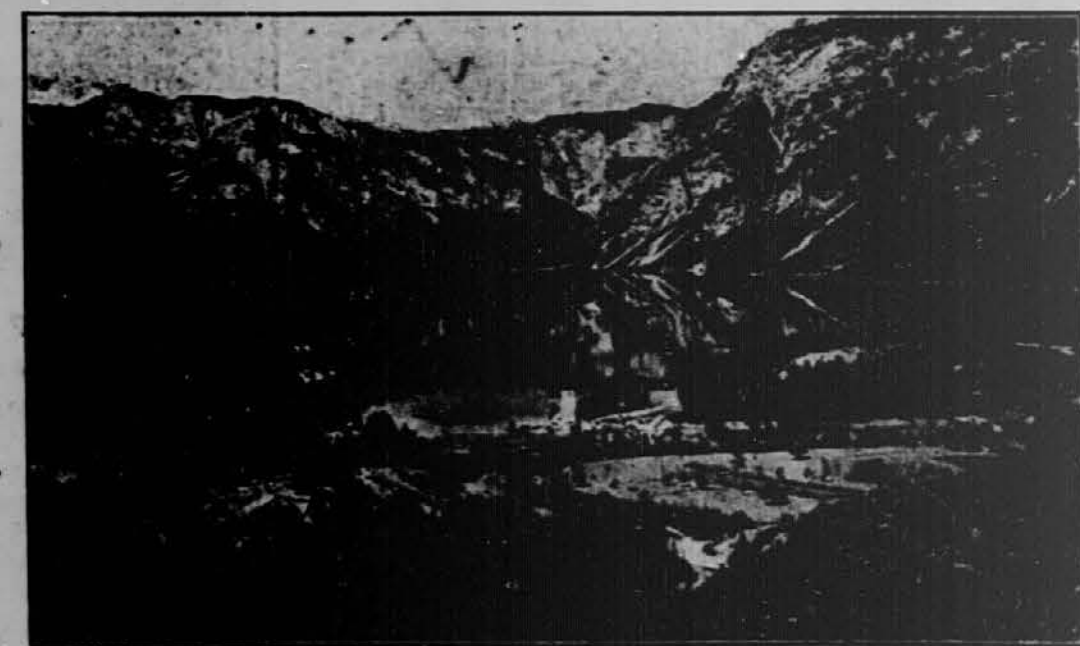
ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE
FLETNO, podpouri slo-
venskih narodnih pesmi
za tamburice, zložil Mar-
ko Bajuk 75
Slovenske narodne pesmi za tambu-
raški zbor (Bajuk) 75
Bom šel na planince, (Bajuk),
podpuri 50

ZA CITRE:
Poduk za citre, — 4 zvezki —
(Kozeljski) 2.25

ZA KLAVIR:
Buri pridejo, — Koračnica — 20
Josip Pavčič: NAROD POJE
(za mlade pianiste)

84 slovenskih narodnih pesmi za
klavir in z besedilom \$1.35
Naročilo pošljite na:

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK